

F O A I E

пептръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 21.

Duminea 25. Maii.

1841.

DOKIA ши **TRAIAN.**

dънре

Zичериле попъларе а Ромънилор

къ

ITINERARЪЛ МЪНТЕЛЪИ ШИОНЪЛ

d e

A G A G. A C A K I,

Мъдълар а маї мълтор Akademii.

ШИОНЪЛ СЕАЪ ЧЕАХЛЪЪЛ

деспре Гъра-Ларгълъи.

(Канет).

Шезинд ла пичоръл знеї стъпчї, ведем днаинтеа поастръ рїзл чел репеде, тръгънд дн кърсъл сеѣ о тълциме де плъте днкъркате къ лемне де дърат, транспортънд знеорї марфъ сеаѣ ши къльторї. Динколо де рїѣ се днтинде зп шес маре търцинит де Шионъ ши рїзрат де Бїстричоара, кареа днтръ дин Трансилванїа дн цеара поастръ прин стрънга де Борсек. Дн ачесте днкънциърърї се афлъ ши зп їсвор де апъ минералъ де фер. Дн тїжлокъл шесълъї сь палцъ о стъпкъ де форма зпнї търмѣ съръпат, пѣмитъ Пїатра Теївлъї, днълцимеа са есте де 88, їар днпрециърїмеа де цїос 176 палме. Знеорї вара се поате трече Бїстрица дн vad, дар

къндъї сълнт апеле марї, тревъе а се коворї пълъ лаподъл Ръпъчїзнеї, каре л'ам фост лъсат, спре а къльъзї не къльторъл прин дръмъл ачест де не зртъ че акъта ам дескрис.

Сїнгърътатае ачестор локърї сълватїче, totdeauna аѣ днфъдошат зп асїл (адъност) персоанелор че хъръзек а петре че о вїацъ сьхастрїкъ; де ачеа поалеле Шионълъї ши коастеле сале се вѣд пресърате де тълъстїрї, сьхъстрїї, ши скїтърї лъкъїте де монахї ши де къльгърїде, дїн карїї зпїї петрек тот анъл прин вїзвнїї, вїптъндъсе пѣмаї къ поаме ши ервърї. Челе маї днсъмпнате дїнтре ачесте ашезъмънтърї сълнт Скїтърїле Хангъл сеаѣ Шионъл, Дъреѣ ши Черївкъл.

Дн депъртаре де зп чеас де ла Ръпечїзне, сь афлъ скїтъл Шионъл, пе деа стънга пъръълъї Дъреъл. Сълнт маї мълт де доъ векърї де кънд сьхастръл Сїлвестръ, карїле саѣ фост ашезат дн ачесте пърцї аѣ петрекът а са вїацъ дн сїпъл зпнї фрасїн маре гъзнос. Дн зртареа веденїеї, че аѣ вълзът, аѣ тьет фрасїнъл ши аѣ фькът дин ел зп паракїс, каре, днпре кът се днкредїнцазъ, есте дърат пѣмаї дин лемнъл ачествї арвъре знде сехастръл есте ши днпортънтат. Ла анъл

1649, Хатманъл Георгіе, фрателе стрълв-
чѣтълъ Domn Васіліе Лъпъ, пѣтръне
de евлавіа ачествѣ съхастрѣ кѣвіос, аѣ зі-
діт Скѣтъл Піонълъ шѣ лаѣ дънъстрат кѣ
аверѣ немішкѣтоаре. Ын зід пѣтернік, кѣ
търнѣрѣ дналте, пѣне ачеастъ тълъстѣре
дн старе де апѣраре, дрепт каре пѣстреа-
зъ шѣ оарекаре стрѣченѣрѣ че аѣ пѣті-
міт. Кѣвіошіа са пѣр: Протосѣнгелъл
Гаврііл, Егъменъл ачестеѣ тълъстѣрѣ, аѣ
фѣкѣт декърънд тълте дънъпѣтѣдѣрѣ, шѣ
потрѣвѣт кѣ воінда дѣнѣторълъшѣ, прѣимѣце
не кълъторѣ кѣ оспѣталѣтате кѣвенѣтъ. Тѣм-
пѣл чел маѣ фаворѣтор де а се сѣвѣ не тълъ-
те, есте лѣна лѣшѣ Іѣліе, дар кѣ тоатъ лѣн-
дѣмеа зіелор, шѣ сѣргѣінца каре сар дн-
трѣвѣінца дн ачеаста кълъторѣе, мѣрѣто-
ръл патѣреѣ чеѣ фѣрѣмоасе пѣ сар вѣкѣра
дндестъл, деакъ ар аве а се сѣвѣ шѣ а се
днтоарче тот дн ачеїаш зі. Дрептачеа,
адѣвѣторат де Егъменъл тълъстѣрѣе, ва лѣа
кѣвенѣтеле тълъсѣрѣ спре а пѣтѣ петрече дн
вѣрф поаптеа, орѣ днтрѣн ворѣеїѣ де ско-
арѣтъ, пѣміт де пѣсторѣ, комарнік, шѣ
каре трѣвѣї а се фаче дн прѣпъ, орѣ дн
вѣзѣнїа пѣмітъ а лѣшѣ Гѣдео п дндрѣптатъ
спре рѣсѣрѣт, де внде сара се поате вѣде
рѣсѣрѣтъл лѣнеї, іар дѣмѣнеаца а соарелѣшѣ.

Доѣ деосевѣте дрѣмѣрѣ де кѣпѣтенѣе
дѣк не вѣрфѣл тълтелѣшѣ, вѣл не ла Ре-
печѣїне, іар алѣл днкѣнѣїѣрѣндѣл дн пар-
теа Трансѣлванїеї. Ної вом алѣде ачест
де не вѣртъ ка вѣл че есте маѣ пѣдѣїа о-
стенѣтор.

Петрекънд къларе шѣсъл, адѣпат де
рѣвѣрѣл Дѣреѣ, карѣле пѣне дн лѣкѣраре
о тълдѣме де фѣрестеѣ, пѣсте вн чеас а-
дѣвѣнѣї ла тълъстѣреа Дѣреѣл, ашезатъ
апроане де вна дн стѣнѣїле челе маѣ поп-

чѣе а тълтелѣшѣ. Ачеастъ тълъстѣре де кѣ-
рънд саѣ зідіт де поѣ кѣ адѣвѣторъл евла-
віошілор крѣдѣнѣї шѣ а D. пѣгѣдѣторълъшѣ
Г. Просїе, днподовѣндѣсе кѣ марѣре шѣ
їкоане адѣсе кѣ тълте келѣїалъ де ла
Констанѣнополѣ. Преосѣнѣдѣїа са пѣрпѣ-
теле Мѣтрополѣтъл Beniamin аѣ сѣнѣдѣїт а-
чеастъ тълъстѣре дн вара апѣлѣ 1838.
Аїче сѣнѣт сѣхастрѣ фоарте вѣтрѣнѣї чѣї
тълдѣї кѣте о сѣтъ де апѣ, дн каре внїї
трѣсѣк прѣн стѣнѣїле тълтелѣшѣ.

Ешнд дн ачеастъ тълъстѣре, кълъ-
торъл се днадѣнѣазъ днтро пѣдѣре де
вѣрѣдш, деа лѣнѣгъл пѣрѣлѣшѣ Скѣтъ,
дн каре се аѣлъ тълдѣї пѣсѣрѣвѣї, шѣ а кѣрѣїѣ
ане сѣ адаог прѣн каскаде каре се арѣкѣ
дн тоате пѣрѣїле де не стѣнѣїле лѣтѣрал-
нѣїе. Трѣї патраре де кълъторѣе адѣвѣнѣ
спре а сосѣ ла локъл пѣміт фѣндѣл Скѣ-
тълъшѣ внде днчѣне сѣвѣшъл. Де аколо,
дндрѣнтъндѣсе днтре меазъ-зі-апѣс, адѣ-
вѣнѣї ла пѣрѣлъ Ла martin, деалѣнѣгъл кѣ-
рѣїа те сѣвѣ пѣпъ внде сѣ вѣнѣде кѣ пѣрѣлъ
Сѣрафѣн.

Нѣмѣреа ачествѣ пѣрѣїѣ пѣ есте веке.
Дн кѣрѣл тѣлѣвѣрѣрѣлор апѣлѣ 1821, ва-
ре аѣ пѣскѣт тълте катастрофе (непорѣ-
чѣрѣї) партѣкъларе, о тѣлѣтѣрѣ пѣкѣносѣкѣтъ,
дн пѣгрѣ днвѣрѣкатъ, аѣ прѣвѣдѣїт дн аче-
сте локѣрѣї сѣлѣватѣїе. Еа петречеа іарна
прѣн вѣзѣнѣї, іар вара дн гаванъл копачѣ-
лор гѣвѣношѣ. Адѣсеорѣї скѣмѣа локъл лѣ-
кѣнѣнѣїї сале шѣ се фѣреа де днтѣлѣнѣїреа
сѣхастрѣлор шѣ а пѣсторѣлор, карѣї, мѣрѣнѣ-
дѣсъл де ачеастъ мѣстерѣїоасъ арѣтаре, шѣ
дндѣїонѣнѣїї де а еї евлавіе шѣ меланѣколіе,
о чѣнѣстеа шѣ адѣсеорѣї депѣне мерѣнде пре-
лѣнѣгъл лѣкѣашъл еї. Кѣтѣва кѣвѣнѣте, каре
ростѣсе дн кѣрѣл вѣнѣї воале, аѣ арѣкѣкат

оарекаре лѣтнѣ асѣпра ачестей стрѣне; пре кареа мѣтени де атѣче о пѣтнрѣ Серафѣна, се веде кѣ еа аѣ сосѣт аколо де департе, стрѣвѣтѣнд Карпаціи Ромѣніей. Вре о непорочѣре греа, сеаѣ пѣтнмнрѣ але именеѣ, аѣ арѣкато дн асемне мнзантропне (ѣрѣ де оамени). Дн ачест кнп, еа аѣ вѣдѣт 5 саѣ 6 апѣ днпреціѣрѣл мѣнтелѣѣ, локѣл, внде се пѣреа петрекѣнд маѣ кѣ плѣчере ера ѣн рѣзрел, а кѣрѣѣа мортѣраре меланхолѣкѣ рѣспѣндеа ла а еѣ свѣспнѣрѣ.

Днтро зі де варѣ, нѣде ѣемете стрѣвѣтѣтоаре днп фѣндѣл кодрѣлѣѣ, аѣ адимнпѣт пе ѣн пѣстор, карѣле тречеа кѣ тѣрма. Сосннд ла ачел лок кѣ днспѣтнмѣнтаре вѣзѣ пе Серафѣна днплѣнтатѣ дн сѣнѣце! Дѣпѣ депрнндереа са, енѣсѣ ла рѣсѣрѣтѣл соарелѣѣ ка сѣнш стрѣкнѣгѣ вѣрѣдѣ, шѣ днп днпѣмпларе кѣзѣ дн о кѣрѣсѣ че днпнссесе вѣлѣторѣи пентрѣ прнндереа вѣнѣ вѣлпе; фѣерѣл іаѣ сѣѣрмат тот пнчорѣл. Атѣнче ера апроане де атеазѣ шѣ сѣнѣцѣле нѣ днчетасѣ де а кѣрѣце; Лѣнѣедѣѣ, шѣ десѣнѣцератѣ, днпѣѣа оарѣ аѣ фѣкѣт о рѣгѣмнпѣте де а фѣ ацѣѣтатѣ, шѣ дѣсѣ ла дорѣтѣл еѣ пѣрѣѣѣ. Пѣсторѣл, аѣ редѣкато дн враѣѣѣ; шѣ кѣ мѣлтѣ остенеалѣ ково-рѣндо пе нѣде цѣране, аѣ депѣсо пе малѣл пѣрѣвѣлѣѣ внде аѣ пѣсо пе ѣн страт де мѣшкѣѣ. Спѣн, кѣ дндатѣ че аѣ вѣѣт де ачестѣ апѣ, аѣ адорпнѣт шѣ нѣ саѣ маѣ деѣнѣпѣтат! О крѣче де лемн, днфнштѣ пе стѣпкѣ, днсампѣ локѣл внде рѣносѣ трѣпѣл Серафѣней, сѣфлетѣл еѣ, лѣтѣрѣт прнп пѣтнмнрѣ, ва афла поате рѣпаос дн лѣкашѣл днѣернмор а кѣрора нѣте аѣ пѣртат пе пѣтѣнт, шѣ внде снпѣрѣл пѣрѣѣѣ пѣстрѣазѣ свѣспнрѣл соартеѣ сале!

Хѣрѣзнд ачестей днпѣмплѣрѣ о ларкнпѣ дѣвоасѣ, шѣ ѣрѣкнд пропѣперѣе сале, кѣлѣторѣл, дѣпѣ чнпѣ патраре де кале, веде спре стѣкнга стѣкнѣле нѣмнѣте Гардѣрѣле, днп каре сѣ рѣварсѣ о каскаѣ преа фрѣстоасѣ де апѣ, апоѣ пе ла пнчорѣл мѣнтелѣѣ Шкнпн тот пе сѣѣ гардѣрѣ пе ла кѣмнпѣнда Мнѣѣтоаре нѣсте цѣвѣтѣте де чеас сосѣце ла фѣлпѣкѣна Хапеалѣ, іар дѣпѣ патрѣзѣѣчѣ мнѣвте ла поѣана Станплѣ че есте пе коаста мѣнтелѣѣ, вндеѣ локѣл днтрѣспнрѣѣ пѣсторнмор. Де коло днчепе сѣншѣл чел адеѣѣрат; педестрѣл трѣвѣе сѣ днартезе пнчорѣле сале кѣ поткоаве днтрѣвѣнѣдате де оамениѣ мѣнтенѣ. Днп апѣл 1855, кѣнд Пре Днпѣлцатѣл Домн, саѣ свѣт пе ачест мѣнѣте, сѣхастрѣи аѣ сепат оарекаре кѣрѣрѣ, че сѣ пот пе а локѣре днкѣ шѣ акѣм днтрѣвѣнѣдѣ. Аѣче се пѣрѣссек ѣмѣрѣле челе плѣкѣте а врадѣлѣѣ спре а се кѣѣѣтра пе нѣѣце стѣкнѣчѣ внде нѣ креск алѣа декѣѣт фрѣцѣи шѣ ѣн фелѣѣ де потѣшоарѣ нѣмнѣте Афнпѣ. Сѣннд пе ла сгеавѣл нѣмнѣт ал Гардѣрѣлор, дѣпѣ о мерѣере де ѣн чеас, кѣлѣторѣѣл ацѣѣнѣце пе кѣлѣмеа мѣнтелѣѣ прѣсте каре сѣ днпннде ѣн поднш де 2000 авѣнд дн чеа маѣ таре а са лѣрѣѣме 600 стѣкнѣннѣ. Пѣтѣнтѣл есте копѣрѣт де мѣшкѣѣ еластѣк, карѣле с'акѣѣвнѣдѣ сѣѣ пасѣл ошѣлѣѣ шѣ маѣ алес а калѣлѣѣ. Ла челапнт капѣт ал кѣлѣмеѣ се днпалѣѣѣ мѣгѣра нѣмнѣтѣ Цѣклѣѣл, каре есте фоарте грѣѣ де свѣт, шѣ каре аре дн вѣрѣф ѣн тѣпчѣеп нѣмаѣ де кѣѣѣва стѣкнѣннѣ внде се афлѣ днпалѣѣѣѣ о крѣче шѣ о тоакѣ. Деосевѣт де ачестѣ мѣгѣрѣ се днпалѣѣѣ алѣѣѣре, дн формѣ де тѣрп'Панагѣа о стѣпкѣ де вазалѣт, каре самѣнѣ ѣрѣѣтѣ де о снпѣрѣл вѣрѣсѣѣѣрѣл вѣлканѣ.

(*)

Ап кърсъл знеї зїле съпїне, лїпсїте де авърї шї де позрї, vederea este de аїче фрѣтоасъ маї пресѣс де тоатъ дескриереа. Din partea Transilvaniei се дескопър пенѣмърате вѣрѣврї де мѣнцї алвастрїе днвълїдї дн пегърї шї дмѣѣдошїнд їкоана знеї мърї тѣлѣрате шї а знделор сале челор легъпате. Ла поалїле мѣнтелѣї деспре рѣсърїт се vede Бїстрїца шерпїнд пїнтре кодрїї пегрї, не а кърїа малърї сѣнт сѣмъпате мѣнѣстїрї шї сате, дн о депъртаре днтїнсъ се зерескѣ џене прелѣнцїте де авърї албїї, шї ачеле сѣнт кърсъл апелор Молдовеї шї а Сїретѣлї. Ної нѣ vom днтрепрїнде сарчїна чеа греа а дескрїе рѣсърїтѣл шї апѣсъл соарелїї: kondeїтѣл чел маї маестрѣ нѣ есте дн старе а зѣгрѣвї кѣ немерїре ачеасъ сѣепъ мѣреаѣъ, каре дмѣѣдошазъ армонїа чеа мїнѣпате шї тотпѣтерїчїа Zidїторїлї!

Adeseori сѣ днтѣмплѣ кѣ дн мїнѣтѣл кѣнд лѣкѣиторѣл шесѣлїї се вѣкъръ пачнїк, де асемїнеа фрѣтоасъ прївелїще, кѣлѣторїл, карїле пентрѣ ачеаста сазъ сѣїт не мѣпте кѣ атѣте остепеле, де одатъ се vede днкїс днтре дої позрї, шї не кѣнд авърїї атмосфереї џїоснїче, і аскѣнд пѣтѣнтѣл, фортѣпа, каре де одатъ се стѣрпеще деасѣпра кредїтѣлїї сеѣ, нѣ нѣмаї і аскѣнде черїл, че днкѣ 'л пѣтрѣнде де о плоае, де каре нѣ поате скѣпа дн лїпса знїї адѣпост. Кѣ тоате ачесте, нѣ тѣрзїѣ се поате мѣпгѣїа кѣ vїdereа знїї кѣркѣвеѣ фрѣтос шї мѣреѣ ал кѣрѣїа се паре а фї кентрѣл.

Ън днскрїс сѣпат дн коастїле џїкѣлѣлї, днкѣпоаще кѣлѣторїлїї кѣ пре Д. Domn Mїxаїл Стѣрза, аѣ петрекѣт аїче поаптеа спре 18 Іуліе 1835.

Ла ачеасъ вреднїкѣ де мїраре днѣлѣѣїте, їсвореѣде о фѣнтѣнѣ нѣмїтѣ а Мїтрополїтѣлїї, не каре Преосѣ: пострѣ Архїпѣстор аѣ сѣїндїто ла апѣл 1809; температѣра еї есте де 2½ grade Romїѣр, а дѣоцїтѣ де алте їсвоаре, днформеазъ пѣрѣл Рѣптѣрїле. Де аколо спре рѣсърїт, дн фѣндѣл знеї рѣптѣрї тѣнекоасе, се vede стѣпкѣшоара чензїше нѣмїтѣ Докїа, апезатѣ не зп тѣпчепан мїк днтре пїскѣл Пїатра детѣпате шї Пїчорѣл сѣхастрѣлїї. Пѣлешїї сѣмедї шї гївачї се ковоарѣ де аїче deadрентѣл, лѣпекѣндѣсе дн џїос не стеавѣ, ѣар маї вїне ва фї а се коворї не коаста де меазъ-зї а петреї детѣпате, пїнтре пеатра кѣ апѣ шї стратѣл вѣлтѣрѣлїї, сеаѣ а се днтѣрна маїпанте ла скїтѣл Пїонѣлїї, де знде кѣ маї вѣпѣ дндѣмѣпаре шї маї пѣѣїнѣ прїмежѣїе ва пѣте vїzїта не zїна Докїа.

Пентрѣ ачеасъ кѣлѣторїе се чере а се кѣпцїзра мѣнтеле дн партеа деспре рѣсърїт; дѣпѣ зп чеас де кале аїїнцїе ла о колонїе де кѣлѣгѣрїде нѣмїтѣ Поїана сѣв поноаре, апезатѣ днтре пѣрѣл Кїссон шї Рѣпечїзне. Чеа маї тѣпѣрѣ днтре ачесте кѣлѣгѣрїде маїка Софїа есте де оптѣлѣчї апї, каре аѣ петрекѣт дн ачесте локѣрї маї мѣлт де џїмѣтатееа вїедеї сале. Де аколо се днтїнде о прївалѣ селѣатїкѣ де Алпе. Днтѣрїндѣсе кѣ зп оспед фрѣгал де поае, де пѣстрѣвї свѣптаѣї, кашѣ шї мїере фоарте вѣпѣ, кѣлѣторѣл де аїче се дндреапѣт спре амеазъ, трече дѣпѣ 40 мїнѣте пѣрѣл Саска, шїї се акѣфѣндѣ днтрѣн кодрѣ тѣнекос, неавѣнд алтѣ кѣраре декѣт хѣдашѣл тѣртелор. Петрече дн vad пенѣмърате пѣрѣѣде, се зркѣ престе колнїче шї

стѣнчї полчїе, престе бразї оворїдї де фър-
тѣне шї векърї, і де стїхїї ѿпетрїдї, шї
а кърора рѣдѣчїнї рѣстѣрпате се ѿмѣ-
дошазъ ѿ ачест тѣперїк ка оарекаре фї-
аре тѣбърїте ѿ асть кале. ѿн вртъ дѣ-
нъ о кѣлторїе фоарте остенїтоаре де доъ
чеасърї, кодрѣл се маї рѣреце, черїѣл се
веде іар шї ацївнїї ла Скїтѣл Чїрївѣк,
анезат не вн тѣпчепан ѿ апронїереа пѣ-
рѣлѣї Сїрвенїї, спре рѣсѣрїтѣл мѣнтелѣї
Пїонѣл.

ѿн ачест Скїт, дѣрат де лемн, лѣкѣ-
еск ка вро дожъчї сѣхастрї, дїн каре фї-
ескарїе аре а са кїлїдѣ. Афаръ де ѿн-
даторїрїе тагмеї лор, шїї петрек вїаца
ѿн прелѣкрареа гредїнѣдїлор, кѣлег рѣшї-
нъ, інїпер, шї іарна фак дїн лемнѣ де тї-
сѣ крѣчї, лїнгѣрї шї алтеле. ѿнсоцїт де
ачїї маї тїперї дїнтре сѣхастрї, кѣ ѿкре-
дере поате кѣлторѣл а се порнї спре чер-
четареа Докїеї, кѣ тоате кѣ ѿмпедѣкрїе
фїрецїї спореск кѣ кѣт те апронїї де ачел
лок, ка кѣт ар фї воїт патѣра се ѿгрѣ-
деаскѣ лѣкѣвнца Зѣнеї кѣ ставїе певїрїте.

Трекѣнд пѣрѣл Сїрвенїї, дѣнъ вн
чеас ацївнїе ла Бѣтка нѣмїтѣ Пїчорѣл Сѣ-
хастрѣлѣї, шї ѿн вртъ ла пѣрѣл Алѣѣ
карїе кѣрце ѿнтро вале ѿнѣстѣ ѿн а
кѣрїа мїжлок сѣ ѿналѣ кїпѣл антїкѣ ал
Докїеї. Дїн ачестѣ стрїмтоаре сѣфѣл
вн вѣнт нѣтернїк шї, прекѣм зїче Баллада,
нлѣтеск ѿн аер о мѣлїтїе де вѣлтѣрї, карїї
ес дїн стѣнчїе ѿнвечїнате нѣмїте
Стратѣл сеаѣ тавѣра Вѣлтѣрїлор.
Нѣтеле чел файмос ал ачестѣї лок, аѣ ѿн-
демнат а се зїдї аїче вн скїт карїе аѣ
фост нѣпъ ла алѣл 1704, дар ѿн зїѣа де
пацїї, не кѣнд се серѣа ѿн вїсерїкѣ Сф.
ѿнвїере, вн мѣнте де омѣт десѣкѣндѣсѣ

дїн вѣрѣл Пїонѣлї шї сѣрѣпѣнд стѣн-
чїе манїе, аѣ ѿнгронат Скїтѣл кѣ тоцї
сѣхастрїї, шї аѣ префѣкѣт форма ачестѣї
лок. О ікоапъ, че аѣ скѣнат дїн ачел ка-
тастрофѣ, аѣ ѿнсемнат локѣл фостѣлїї
скїт, шї маї ѿн вртъ аѣ прїчїнѣїт фаче-
реа скїтѣлїї Чїрївѣкѣл вnde се пѣстрѣа-
зѣ нѣпъ астѣї.

Ла ачел ѿнтѣмпларе, кїпѣл Докїеї
де шї ера де стѣнчѣ, аѣ сѣферїт о сїмдї-
тоаре стрїкѣчївнѣ, партеа сѣспїкѣ, кареа
ѿмѣѣдоша капѣл, втерїе шї сїпѣл, саѣ
сѣрпнат, шї сѣ vede зѣкѣнд ѿн оарекаре
депѣртаре. Ачестѣ маѣсѣ, компѣсѣ де
агломерациї (петрїчеле ѿнтре сїне ѿнке-
гате) пѣтѣ сѣ фїе партеа фецїї шї а пѣ-
рѣлїї. Трѣпкїѣл шї коапселе фїгѣреї сѣнт
дїн стѣнчѣ ѿндекатѣ де Базалт, прѣндї-
нїѣл адѣнат ѿнтре пѣрдїе че ѿкїпѣзїа
фѣтерїе, абїе ласѣ вн деперт де а пѣтѣ
трече вн ом, не аколо кѣрце пѣрѣл Ал-
ѣѣ де вnde аре а са овѣрнїе прекѣм зї-
че шї Кантїмїр. Алте нїстре де асемїне
агломератїче, че ѿкїпѣеск оїле Докїеї,
зак нїн прецїѣрѣл эчелїї кїп, іар алетѣре,
се афѣ сїнгѣратїкѣ о алѣ нїатрѣ ѿнде-
стѣл де таре, каре сѣ нѣтеце Вѣлтѣ-
рѣл лѣї Траїан, кѣрѣїа, дѣпре зїчереа
преданїеї, ачест ѿнпѣрат ар фї ѿкредїн-
цат паза Докїеї.

Тавлонѣл че ѿмѣѣдїшазѣ сїена Ме-
таморфозеї Докїеї есте компѣс де Д. Скї-
авонї, шї лїтографїт де Д. Ф. Офман, ло-
кѣл есте ѿнсемнат дѣпре патѣрѣ. Докїа,
ѿн мїнѣтѣл де а фї прїнсѣ, чере ацївнор
де ла Замолкїсїс, карїе о префаче ѿн нї-
атрѣ, прекѣм шї не тѣрма еї. Траїан се
паре снѣрїет, лѣнѣгѣ ел се vede Вѣлтѣрѣл.

ЕЛЕНА ШИ ВАСІЛЕ.

О повѣсте ромѣнѣскъ.

(дѣлъ ѓ. ѓ.)

Ан валѣ Хадѣгълѣи, ан ачѣ фрѣмоасѣ шѣ ромѣнтѣкѣ парте а Трансѣлванѣиѣ аколо, внде ан векѣме ромѣнтѣмѣ, маѣ тѣлт де кѣт ан тѣмпѣл пострѣ, ера ан чѣ маѣ вѣрѣвтѣскѣ вѣртѣте, шѣ ан чѣ маѣ тѣре а еѣ флѣаре, аколо, внде анкѣ ан времѣ лѣи Сѣгѣстѣнд Краѣла Шгарѣиѣ се афла челе маѣ фрѣмоасе ромѣне, дѣн-тре каре кѣ зна, прекѣт се повестеце,*) Сѣгѣстѣнд аѣ пѣскѣт не вестѣтѣл ачела Ероѣ Иоан Хѣпѣад, кѣ порекла Корвѣн — аколо вѣдѣвѣѣ не ачеле тѣмпѣрѣи ѣн цѣран богѣт (повестѣ пѣ не слѣне пѣтеле). Шп вѣрѣват, кѣи і се сѣпѣвѣѣ тоатѣ анпрежѣрѣ-тѣмѣ, акѣрѣѣа алвеле тѣрме се антѣндѣ песте кѣтпѣрѣме челе анфлорѣте, шѣ ера фѣарте вѣзѣт шѣ де тоцѣи чѣнстѣт.

Ачеста авѣ пѣмаѣ о фатѣ, Елена, ачеста ера фрѣмоасѣ шѣ богѣтѣ; шѣи кѣнд ешѣ ѣа ан сѣрѣвтѣрѣи ла жок ан влѣдѣ саѣ ла кѣтп, анѣрѣкѣатѣ ан богѣтѣл порт нацѣонал, кѣ косѣцеле челе негре анплетѣте кѣ шѣноаре де азѣр, кѣ грѣмазѣи еѣ чѣи алѣи анподѣвѣдѣи кѣ тѣрѣцеле шѣи сгарде, не каре стрѣлѣчѣ тѣлѣнтѣмѣ галвѣнѣлор шѣи а ванѣлор де арѣнт, ан вешѣнтѣтеле еѣ челе алѣе ларѣи шѣи доао шѣрѣде анкѣндѣ-сѣте флѣтѣрѣнд не лѣнгѣ трѣнѣл чел анпалт шѣи сѣнѣдѣре, атѣнчѣи тѣнерѣи ромѣнѣи о анкѣнѣѣра кѣ прѣвѣрѣи антраскѣнс ворѣ-тоаре шѣи тѣлт сѣнѣдѣтоаре, дар пѣмаѣ знѣл

*) Дар ачеста е пѣмаѣ повесте гоалѣ, вѣнѣ поѣдѣлор де сѣвѣтраг.

Анс Ред.

андрѣснѣ а се апропѣа де дѣнса, адекѣ чел маѣ воѣнкѣ, шѣи каре ан маѣ тѣлте лѣпте шѣи жокѣрѣи воѣнѣчѣдѣи аѣ кѣдѣгѣат кѣнѣна вѣрѣнѣдѣи.

Пѣдѣнѣи тѣнерѣи авѣ пѣдежде а о кѣдѣга, саѣ а о стѣпѣнѣи оаре кѣнд, шѣи каре ар фѣи авѣт спре ачаста кѣраѣѣѣ, знѣл ка ачела пѣ пѣмаѣ прѣвѣ анпѣнтѣ са чѣ маѣ фрѣмоасѣ шѣи чѣ маѣ вреднѣкѣ де мѣрѣаре фѣчоарѣ, дар шѣи totdeодатѣ пѣтѣра ан гѣнѣ фрѣмоаселе тѣрме, че ар кѣпѣта кѣи ѣ; дар токѣта прѣн ачесте сѣпѣмѣнтѣт ѣарѣш сѣ рѣтрѣчѣмѣ дела андрѣснѣцеле пофѣтѣрѣи; пѣнтрѣ кѣ ера кѣносѣкѣт лѣкрѣл, кѣ не Елена пѣмаѣ знѣл ка ачела поате сѣ о аѣвѣ, каре, не лѣнгѣ алте ансѣшѣрѣи, прѣн каре ар пѣтѣ сѣи кѣдѣдѣе аплекѣрѣѣ, чел маѣ пѣдѣн не жѣтѣтѣте сѣ фѣе аша де богѣт ка тѣтѣл еѣ. — Лѣнгѣ тоате ачестѣ пѣ лѣнсѣ пѣдѣторѣи дѣн тоатѣ анпреѣѣрѣ-рѣнтѣмѣ — Елена пѣ врѣ нѣчѣи не знѣл — Пѣрѣнѣдѣи пѣ врѣ а о сѣлѣи; пѣнтрѣ кѣ лор ансѣшѣи ле пѣтѣчѣмѣ ачастѣ сѣтѣдѣѣ пѣртѣре а фѣтѣи; нѣчѣи а чѣрѣчѣта прѣчѣна ачѣдѣи аша лѣнѣи лѣпѣдѣрѣи нѣчѣи ла антѣжѣнтѣлѣрѣи, кѣнд вѣнѣ пѣдѣторѣи, не каре пѣрѣнѣдѣи, дакѣ ар фѣи пѣлѣкѣт Еленѣи, кѣ тот сѣфлетѣл ѣар фѣи прѣмѣнт, кѣ атѣта маѣ тѣлт, кѣ фѣата трѣкѣсе песте анѣи прѣнѣчѣеѣ, шѣи кѣ прѣн дѣселе лѣпѣдѣрѣи маѣ ла тоцѣи ле чѣнтѣсѣ пѣдѣжѣдѣ аша, кѣт акѣт анчѣпѣсѣе а фѣи лѣнѣѣ анпреѣѣрѣл еѣ.

Поате ера шѣи алѣ прѣчѣнѣт, пѣнтрѣ каре тѣнерѣи, каре маѣ нѣнтѣе кѣ аша тѣре пофѣтѣ прѣвѣ ла Елена, шѣи ѣрма пѣтѣтѣндѣнтѣ кѣ о неспѣсѣ сѣрѣнѣдѣѣ, де ѣн дѣрав де време пѣмаѣ дѣн департе о прѣвѣск, шѣи дакѣ вѣне антре еѣ, се траг ла о парте, шѣи шѣоптѣск чѣва антраскѣнс. Дѣн ачесте тѣпѣе

ші шоптірі се ведеа а деосеви не зн тіпър, каре нъ де тълт венісе дп ачест сат, дп съ каре дп ачасть скъртъ време фъ къпоскът деспре чѣ маі вѣпъ парте. Пе ачеста къдѣ піста ші ватжокъра челоралаці. Ачествіа дпсъ прѣпзціп ді пѣса де шоптіріме ші тайеле лор; ел пѣшѣ де парте лініціт пѣртанд дп сін дпалга са сінціре.

Ачеста ера стреін дп ачасть Вале ші веніт де песте тѣлціі вечіні. а)

Дпсъ німе нъ цїа, чіне е, ші де зн-де аѣ веніт. Дакъ'л дптрева чінева, ел спѣпѣ къ е зн орфан а знор пѣрїнци сърачі, ші къ аѣ веніт ачі ка съ фіе дпгрїжіторїѣ а знор тѣрїнци, ка къ че ар къщїга съ се цїе пе сіне ші дої фраді маі тічі, каре аре а касъ.

Ла ачест фелїѣ де стѣрї дппреціѣр тревзіе чеї депоѣ къпоскѣці аї лві съ се тіре, ші съ креадѣ алт чева маі таре деспре венірѣ лві дп стрѣінѣтате де кѣт ачеса, че спѣнеа ел, ші ера аплекаці а креде къ о тѣпѣ віне фѣкътоаре де зндева зѣтѣрѣлз песте ел, ші спре ажѣторїѣл лві.

Дпсъ вреднічіа фїнціеї лві чѣ дп лозитрѣ, повїма лві сѣтеціе, лініціга лві пѣртаре, ші секъра лві дппѣлцаре песте неполїці тінерї о сатлѣї; ачѣсте дпсѣшірї ка о кліропониѣ а повїелор лві сѣтцѣтѣнтѣрї нъ пѣтѣ нїменѣ а ле тѣгѣдї.

Пѣрїнциі Еленї, дптре тоате слѣжіле лор, де ачеста аѣ зѣгат чѣ маі тікъ сатъ, ші пентрѣ акѣрата дплініре а слѣжвелор лві дпкредїндате, алт чева нъ пѣтѣ зрѣта, де кѣт о тѣлцѣтіре а стѣпѣ-

нілор къ ел, а кърїа зрѣтаре аѣ фост дп тѣлцїрѣ плѣціі; дпсъ прїп каре стѣінѣл къ а тѣта маї тѣлт се ведѣ дпѣлцат песте слѣгѣ.

Ачасть старе, адекъ, къ вечїпѣтатѣ ворѣнце деспре о къпощїнци маї деапроапе а Еленї къ ачел тіпър стрѣін, фѣрѣ де а авзі пѣрїнциі чева, аѣ цїнѣт маї лѣпгѣ време. — Мама Еленї аѣ фост чѣ дпнтѣїѣ, каре, нъ дпн алтѣ прїчіпѣ, декѣт дпгрїжатѣ пентрѣ вѣтрѣнѣдеце фетїї, зісѣ, къ акѣп ар фї времѣ съ се гѣндеаскъ деспре тѣрїтат. Татѣл еї маї пѣціп дпгрїжат, дар дптѣрѣтат прїп зн рѣспѣне рѣстїт а фетеї, дпвѣрѣшошѣ торціш гѣндѣрїле тѣмеї, ші ле пѣсе дп лѣкѣраре о кърѣнд канрїдеце фїчіі сале; дпвѣдат а ведѣ дпплїніт орї че, че одатѣ шаѣ пѣс дп кап, стѣтѣ пе ачеїа, ка пе чел маї де пе зрѣтѣ пецїторїѣ съ'л кеме дпдѣрѣпт.

Ачеста ера зн морарїѣ богат дпн вечїпѣтате, вѣдѣв де врео кѣдїва ані, ші пѣрїнте а треї прѣпчі. Че деовше се ворѣѣ де ел, ера, къї вѣдїв, дпсъ знѣл ші сїнгѣр, каре къ авѣціа с'ар пѣтѣ асетѣпа къ татѣл Еленї.

Ла дптѣїа черере пентрѣ тѣпа Еленї къпѣтѣ морарїѣл зн респѣне къ тотѣл неплѣкѣт, че е маї пѣціп деспре партѣ Еленї, каре невѣнд аціі че аѣ шоптїт ел къ тѣшѣса, ш'аѣ цїнѣт дрѣтѣл дп гѣндѣл ші пѣртарѣ са.

Дар кѣнд аѣ сосїт времѣ, ка съ се дпплїнѣскѣ воїеа пѣрїнцилор. "Елена тревзі сѣ іа пе морарїѣл чел богат". Атѣпчі нъ вѣзѣрѣ пѣрїнциі дп пѣртарѣ фетїї де кѣт о дппотрївіре неспѣсъ — дп тѣчерѣ ініміі о неспѣсъ неплѣчере кѣтрѣ пѣрїнциі еї. —

Дп челе маї дпн лѣзїтѣрѣ а Еленї тре

*) Поате сїнгѣре воїнічіі Олтенї а Цѣрїї ротѣнеціі ла карїі се хотѣреце Валеа Хадегѣлї.

вѣа, дѣтрѣ адевѣр, а фѣ фост о маре „Окїі лѣї чеї плїні де лакрѣтї пѣ рѣвнеа
лѣптѣ. лѣкрѣ стрѣпн

(Ва ҃рта).

КѢВЪНТЪЛ ФѢНЕРАР

саѣ

о фавѣлѣ.

Ѣп лѣп перї одатѣ

De цѣпїнеалѣ,

Саѣ дѣ о певїндекатѣ

Апрегѣ воалѣ,

Кам де пѣдѣшїре

Din nemїstѣїре . . .

Скѣрт дѣ ҃п рѣѣ че нїмере҃це

Шї п'ом ч'ар трї лѣпече.

Мо҃щенї дрѣнт даторїе, апѣкарѣ вѣлне 'ндат,

Ш' о рѣгѣ кѣвѣнт сѣ факѣ, лѣдѣ ла рѣпосат,

Шї пїелеаї фѣгѣдї

Кѣ кѣ каре сѣ мѣлѣтї.

Порпїнд ҃рстл сѣ рѣдїче, ої шї фїаре ла
сѣрѣаре,

Сѣ вїе сѣ стеа де фрїкѣ, сѣ шї плѣпгѣ де'п-
тѣтпларе.

Тоате'с гата, шї вѣлпїда че ста сѣс пе о
товїлѣ,

Вѣзѣнд фїарѣле 'п пѣвалѣ, ростї к'҃п аер де
мїлѣ:

„Стадї фрацїлор кѣдї в'адѣпѣ тоартеа че-
стї преа чїнстїт

„Щїдї кѣтѣ аѣ҃торїндѣ тодї сѣрач'аѣ прѣ-
пѣдїт,

„Плѣпстл вострѣ акѣт пѣмаї лѣдѣаї алкѣ-
тѣе҃це,

„Ах де че лѣп! дѣ че дѣцѣр вїата тѣртѣ
се лїпече҃це.

„Шї де мѣлте тревѣнчоасе, ел ҃шора пре
вечїн,

„Нѣл вѣзѣв сѣ чеар' одатѣ, дрѣнт кѣ мѣп-
каї сѣ цїнеа

„Спѣнецї, чїне дела дѣпстл сѣ дѣчеа пре-
кѣт вїнеа?

„Ап а мїезїї попдїї цѣрѣрї, каса вѣдѣвїї
пѣзеа

„Шї ла дрѣтѣрї пѣрѣсїте, зїмвїнд пе мѣлдї
петречеа

„Фїара чеа мѣлгѣїтоаре. Скѣрт де пїлѣ
мї вор слѣжї

„Новїмеле а лѣї фанте, че вредпїк пѣ пот
ростї.“

Ѣп кѣїне дїн грѣмадѣ

Нѣмаї пѣтеа сѣ vadѣ

О пѣвал 'аша де мѣлѣтѣ,

Пентр'҃п лѣп кѣ пїеле стѣлѣтѣ.

Ба с'азѣ шї мїнчѣнї

Кѣт кѣ лѣпѣ 'нтре чеї вѣпї.

Морпѣ шї кѣ рѣстїре:

„Вѣлпѣ ачаст' алкѣтѣре

„Зїсѣ дп лѣтѣ ам азїт,

„Лѣпг ҃п леш дѣ ом стрѣлѣчїт.

— De тѣаї депрїнц де ла оаменї

„А лѣдѣа пе ҃п рѣѣ

„Тѣ шї мортѣл кѣ еї саменї,

„Адевѣрѣл сѣ'дї спїї еѣ.—“

1841 — Ешїї. D. — P. — —.

Ап Фоаїе Про. 20 ф. 154 дп др: деасѣпра
дп лок де — касте, зї: дп касте шчл; маї жос:
кѣ алѣпгареа славонїстелор ам ешї
шчл, чїте҃це: шї сокотїт кѣ кѣ алѣпгареа шчл:
Ла ф. 155 дп др: дпкѣ се афѣл треї грешелї, че
дпсѣ четїторїзл дїн контекст' шї ле поате дпдрѣпта.